

2025/1099

28.5.2025

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2025/1099,

21. mai 2025,

mis käsitleb väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määratlust

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Poliitilistes suunistes ⁽¹⁾ anti teada uue komisjoni kavatsusest võtta kasutusele uus väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kategooria ja hinnata, kas suurte äriühingute suhtes kehtivad eeskirjad on liiga koormavad, ebaproportsionaalsed või takistavad nende konkurentsivõimet. Teatistes „ELi konkurentsivõime kompass“ ⁽²⁾ kohustus komisjon esitada ettepaneku väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate uue määratluse kohta, et tagada äriühingute suurusele kohandatud proportsionaalne reguleerimine. Sellise uue kategooria loomine ettevõtetele, mis on suuremad kui VKEd, kuid väiksemad kui suurettevõtted, laseb tuhandetel ELi ettevõtetel kasutada spetsiaalseid nende jaoks kohandatud meetmeid.
- (2) Komisjon tegi oma teatistes „VKEd abipakett“ ⁽³⁾ hulgaliselt ettepanekuid meetmete kohta, mis jagunevad nelja peamisse valdkonda: meetmed, mille eesmärgiks on hõlbustada VKEd toimimist, parandada nende juurdepääsu rahastamisele, parandada nende juurdepääsu kvalifitseeritud töötajatele ja toetada VKEsid kogu nende ettevõtlustsükli jooksul. Komisjon soovib anda lühiajalist abi, parandada pikaajalist konkurentsivõimet ja vastupidavust ning edendada õiglast ja VKE-sõbralikku ettevõtluskeskkonda, samal ajal on eesmärgiks, et VKEd saaksid konkureerida ja kasvada. Seepärast on komisjon võtnud kindlalt nõuks pidada silmas komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ ⁽⁴⁾ ette nähtud VKEd määratluses sätestatud künniseid ületavate äriühingute vajadusi ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate (*mid-caps*) laiemat hulka ning töötab välja selliste ettevõtjate ühtlustatud määratluse.
- (3) Uuringust ELi keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kaardistamiseks, mõõtmiseks ja iseloomustamiseks ⁽⁵⁾ on selgunud, et keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad moodustavad ettevõtlussektoris eraldi segmendi, mis eristub selgelt VKEdest, aga ka suurettevõtjatest. Kuigi keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad on tugevamad, kasvavad tavaliselt kiiremini, on uuenduslikumad ja saavad VKEdest paremini hakkama digiüleminekuga, esineb neil siiski mõningaid sarnaseid probleeme, nagu halduskoormus ja oskustööliste puudus. Suurettevõtjatest jäävad nad aga peamistes tulemusvaldkondades maha. Sellist määratlust on tarvis ka selleks, et parandada väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate erivajadusi käsitlevate poliitikameetmete järjepidevust. Seetõttu on asjakohane töötada liidu tasandil välja väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja ametlik määratlus, mis võiks sillutada teed poliitikameetetele, mis on suunatud sellele konkreetsele äriühingute ettevõtlussegmendile.

⁽¹⁾ Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile (2024–2029).

⁽²⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „ELi konkurentsivõime kompass“, COM(2025) 30 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52025DC0030>.

⁽³⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „VKEd abipakett“ (COM(2023) 535 final, 12. september 2023).

⁽⁴⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ, mis käsitleb mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlust (teatavaks tehtud numbri K(2003) 1422 all) (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

⁽⁵⁾ Euroopa Komisjon, siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat, Dachs, B., Siedschlag, I., Yan, W. et al., „Study to map, measure and portray the EU mid-cap landscape – Final report“ (Uuring ELi keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kaardistamiseks, mõõtmiseks ja iseloomustamiseks – lõpparuanne), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/546623>.

- (4) Väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate mõistet kasutatakse juba üldise grupierandi määruses ⁽⁶⁾ ja riskifinantseerimise suunistes ⁽⁷⁾, kui juttu on kindlakstehtud turutõrgetest, mille kõrvaldamiseks võidakse kasutada riiklikest vahenditest antavat sihtotstarbelist avaliku sektori finantstoetust. Väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate üldise mõiste eesmärk ei ole otseselt riigiabi eeskirjades kasutatud mõistet korrata, vaid olla aluseks sihtotstarbelisele poliitilisele toetusele, mis võib aidata ettevõtetel laieneda asjakohastes ja olulistest sektorites. Käesolevas soovituses kasutatav väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate mõiste ei piira riigiabi kontekstis asjakohaseks peetavate künniste kohaldamist.
- (5) Mitu liikmesriiki, nende seas Prantsusmaa ja Saksamaa, ⁽⁸⁾ on juba kehtestanud selliste äriühingute määratluse, mis ei ole väikesed ega keskmise suurusega ega ka mitte suurettvõtjad. Lähtudes sisepiirideta ühtse turu loogikast, aitaks ühiste kriteeriumide kasutamine väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele viitamisel tagada võrdsed tingimused ettevõtjate kohtlemisel kogu ELis.
- (6) Väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate abistamiseks mõeldud riiklike ja liidu meetmete vahel on ulatuslik vastastoime, näiteks seoses struktuurifondide või teadusuuringutega. Seetõttu tuleb vältida olukordi, kus liit keskendab oma tegevuse teatavale ettevõtjate kategooriale ja liikmesriigid mõnele teisele kategooriale. Samuti on tarvis soovitada, et ühist määratlust kasutaksid komisjon, liikmesriigid, Euroopa Investeeringuspank (EIP) ja Euroopa Investeeringufond (EIF), selleks et parandada väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele suunatud poliitika järjepidevust ja tulemuslikkust. Ühise määratluse kasutamine on vajalik ka selleks, et leevendada võimalikke konkurentsimoõnustuste riske.
- (7) Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ⁽⁹⁾ artikli 2 punktis 103e ja komisjoni suunistes riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta ⁽¹⁰⁾ on juba sätestatud väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja määratlus. Sellele konkreetsele ettevõtjate segmendile antava toetuse edasisel süvalaiendamisel on oluline tugineda seni saadud kogemustele ja eksperditeadmistele. Praeguses majandusolukorras peaksid sellegipoolest kuuluma määratluse alla ettevõtjad, mis on VKEdest kolm korda suuremad ⁽¹¹⁾, et paremini toetada ettevõtjate laienemist ja hõlmata suuremat hulka äriühinguid.
- (8) Väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate fookusesse võtmist peeti põhjendatuks, kuna 2014. aastal riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antavat riigiabi käsitlevate suuniste vastuvõtmiseks koostatud mõjuhindangus ⁽¹²⁾ on välja toodud, et rahastamispuudujääk on turutõrge, mis mõjutab VKEid mitte üksnes nende varajases stardi- ja käivitusetapis, vaid ka hilisemas laienemis- ja kasvuetapis. Mõju hindamise aruandes on selgitatud, et mõningatel juhtudel võivad väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad, kuna nad on alles kasvuetapis, seista silmitsi sama turutõrkega kui VKEd.
- (9) Selleks et ettevõtjad saaksid VKEde segmendist sujuvalt välja kasvada ja siseneda väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate segmenti, on oluline, et nii VKEde kui ka väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määratlus põhineksid samadel põhimõtetel ja et nende kahe määratluse vahel ei oleks kattuvust. Samuti on väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja tähenduses tarvis kokku leppida selleks, et tagada järjepidevus poliitika-meetmete vahel ja muuta üleminek sujuvaks sellistele äriühingutele, mis VKEde määratlusest välja kasvavad.

⁽⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/ET/legal-content/summary/general-block-exemption-regulation.html>.

⁽⁷⁾ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52021XC1216\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52021XC1216(04)).

⁽⁸⁾ Prantsusmaal liigitatakse 250–4 999 töötajaga ettevõtjad kui „Entreprises de Taille Intermédiaire“ (<https://www.insee.fr/fr/metadonnees/definition/c2034>). Saksamaal hõlmab nimetus „Mittlere Unternehmen“ 50–499 töötajaga ettevõtjaid (Institut für Mittelstandsforschung Bonn (ifm-bonn.org)), samuti kasutatakse sageli terminit „Mittelstand“, et tähistada äriühinguid, mille põhitunnuseks ei ole niivõrd töötajate arv, vaid pigem iseloomustavad neid ühised väärtused, nagu sõltumatus, ning aspekt, et ettevõtte omanikud osalevad ka selle juhtimises (<https://www.kfw.de>).

⁽⁹⁾ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni teatis „Suunised riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta“, C/2021/8712 (ELT C 508, 16.12.2021, lk 1).

⁽¹¹⁾ Nagu on määratletud komisjoni soovituses 2003/361/EÜ.

⁽¹²⁾ Komisjoni talituste töödokument – mõjuhindang, mis on lisatud komisjoni teatisele „Suunised riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta“, SWD(2014) 6.

- (10) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 54, 101 ja 102 kohaselt tuleb ettevõtjaks pidada mis tahes üksust, olenemata selle õiguslikust vormist, mis tegeleb majandustegevusega, kaasa arvatud isikuühingud ja majandustegevusega regulaarselt tegelevad ühendused.
- (11) Töötajate arvu kriteerium on kahtlemata üks kõige olulisemaid ja seda tuleks vaadelda põhikriteeriumina. Sellegipoolest on vaja kehtestada täiendavad finantskriteeriumid, selleks et määratlusest jääksid välja ettevõtjad, kelle tegevuse rahaline maht, mida mõõdetakse käibe alusel, on erakordselt suur, ja ettevõtjad, kelle vara väärtus, mida mõõdetakse bilansi alusel, on erakordselt suur. Soovitav ei ole kasutada ainsa finantskriteeriumina käivet, sellepärast et kaubandus- ja jaotussektori ettevõtjatel on nende tegevuse laadi tõttu suurem käive kui tootmissektori ettevõtjatel. Seega tuleks käibekriteerium ühendada ettevõtja üldist jõukust kajastava bilansimahu kriteeriumiga ja ettevõtja tuleks väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja määratlusest välja jätta üksnes juhul, kui tema käive ja bilansimaht mõlemad ületavad ettenähtud künnise.
- (12) Finants- ja personalialased künnised peavad endast kujutama maksimaalset piirmäära. Liikmesriigid, EIP ja EIF võivad ette näha lisa punktis 2 sätestatud liidu künnistest madalamad künnised, kui nad tahavad suunata oma meetmeid väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kindlale segmendile. Haldusliku lihtsustamise huvides võivad liikmesriigid, EIP ja EIF kasutada oma poliitikameetmete rakendamisel ainult üht kriteeriumi – töötajate arvu kriteeriumi, kui see on asjakohane, ilma et see piiraks liidu õigusnormide kohaldamist konkurentsioiguse ja riigiabi valdkonnas.
- (13) Saamaks paremini aru väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate majanduslikust positsioonist ja kõrvaldamaks sellest kategooriast ettevõtjarühmad, kelle majandusvõimsus võib ületada tõeliste väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate oma, tuleks teha vahet eri tüüpi ettevõtjate vahel, olenevalt sellest, kas nad on autonoomsed, kas neil on osalusi, millega ei kaasne kontrollivat seisundit (partnerettevõtjad), või kas nad on seotud teiste ettevõtjatega. Väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määratluses tuleks säilitada ka soovitus 2003/361/EÜ sätestatud 25 % osaluse piirmäär, millest allpool loetakse ettevõtja autonoomseks.
- (14) Selleks et hõlbustada ettevõtjate VKEde segmendist väljakasvamist, väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate rahastamist omakapitali kaudu ning maaelu ja kohaliku arengut, tuleks ettevõtjaid pidada autonoomseks hoolimata sellest, et 25 % või suurem osalus kuulub teatavatele investorite kategooriatele, kellel on positiivne roll ettevõtjate rahastamisel ja loomisel. See peaks kehtima ka kuni 5 000 000 euro suuruste investeeringute suhtes, kui sellise investeeringu teeb nn äriingel (äritegevusena regulaarselt riskikapitali investeeriv füüsiline isik või isikute rühm), kuna muude riskikapitali investoritega võrreldes pakub ta ettevõtjale ärijuhtimise kogemust, oskusi ja kontakte. Äriinglite investeeringud omakapitali täiendavad ka riskikapitaliinvestorite tegevust.
- (15) Et uuendusmeelsetel ettevõtjatel säiliks suutlikkus leida oma tegevuse või kasvu rahastamiseks vahendeid alternatiivsetest investimisfondidest, näiteks riski- või erakapitalifondidest, ei tuleks käesolevas soovituses esitatud töötajate arvu ja finantskünnist arvutades käsitada selliseid üksusi sidusettevõtjatena. Võtmaks arvesse praegu turul valitsevat tava, et riski- või erakapitalifondid investeerivad uuendusmeelsetesse ettevõtjatesse, on asjakohane täpsustada, et kui ettevõtjal ja alternatiivsel investimisfondil ja selle valitsejal on eraldi raamatupidamisarvestus ning kui alternatiivsel investimisfondil on eelnevalt kindlaksmääratud investimisstrateegia ettevõtjast väljumiseks, kaasa arvatud selle väärtuse realiseerimiseks ettevõtja müügi teel või muul viisil, ei tuleks selliseid üksusi käsitada sidusettevõtjatena.
- (16) Asjade lihtsustamiseks peaksid liikmesriigid ja ettevõtjad kasutama sidusettevõtjate määratlemisel tingimusi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL⁽¹³⁾ artiklis 22, kui need tingimused on käesoleva soovitusel kohaldamisel sobivad. Selleks et stimuleerida omakapitaliinvesteeringuid väikestesse keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatesse, tuleks teatavat liiki investorite puhul kehtestada kõnealuse ettevõtja suhtes valitseva mõju puudumise eeldus, kui investor ei sekku otseselt ega kaudselt asjaomase ettevõtja juhtimisse kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 2 lõikega 15.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

- (17) Selleks et väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate jaoks ette nähtud erieeskirjadest ja neid soodustavatest meetmetest saaksid kasu ainult seda tegelikult vajavad ettevõtjad, tuleks asjakohastel juhtudel võtta arvesse ka ettevõtjate vahelisi suhteid, mis toimivad füüsiliste isikute kaudu. Piiramaks selliste olukordade kontrollimist hädavajaliku miinimumiga, peaksid kontrollitavad suhted piirduma asjaomaste või külgnevate turgudega, kusjuures lähtutakse komisjoni antud „asjaomaste turgude“ määratlusest, mis on esitatud komisjoni teatises asjaomase turu mõiste kohta ühenduse konkurentsioiguses ⁽¹⁴⁾.
- (18) Vältimaks kunstlikku vahetegemist liikmesriigi erinevate avalik-õiguslike asutuste vahel ja arvestades vajadust õiguskindluse järele, on vaja kinnitada, et ettevõtja ei ole väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja, kui tema kapitalist või hääleõigustest vähemalt 25 % kontrollib avalik-õiguslik asutus.
- (19) Selleks et vähendada ettevõtjate halduskoormust ning lihtsustada ja kiirendada haldusasutuste tegelemist asjadega, mille puhul nõutakse väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja staatust, tuleks ettevõtjatel lubada teatavate andmete kinnitamiseks kasutada deklaratsiooni.
- (20) Vaja on täpsustada väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja määratlemisel asjakohane töötajate koosseis. Kutseõppe arengu soodustamiseks on soovitatav töötajate arvu kindlaksmääramisel mitte arvestada töökohapõhiseid ja koolituslepinguga õppijaid. Samamoodi ei tuleks töötajate arvu kindlaksmääramisel arvestada emapuhkuse või vanemapuhkuse perioode.
- (21) Eri tüüpi ettevõtjad, olgu need siis autonoomsed ettevõtjad, partnerettevõtjad või sidusettevõtjad, kes on määratletud vastavalt nende suhetele ja seotusele teiste ettevõtjatega, vastavad objektiivselt erinevatele integratsiooniastmetele. Seega on asjakohane soovitada, et igale sellisele ettevõtjatüübile kohaldataks nende tegevust ja majandusvõimsust kajastavate määrade arvestamisel erinevat korda.
- (22) Tagamaks, et komisjon peab arvestust käesolevas soovitusel sätestatud väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja määratluse kasutamise või sellele määratlusele viitamise kohta, tuleks liikmesriikidelt, EIP-lt ja EIFilt nõuda, et nad teavitaksid komisjoni määratluse kasutamisest ja sellele viitamisest.
- (23) Selleks et komisjon saaks koostada statistikat, mille puhul on kõnealuse määratlusega arvestatud, tuleks koguda andmeid täiendavate suuruskriteeriumide (käive, bilansimaht) kohta. Selleks et vältida lisauuringuid ja piirata ettevõtjate koormust, peaksid liikmesriikide statistikaasutused saama pideva juurdepääsu asjaomastele haldusallikatele liikmesriikides,

SOOVITAB:

1. Käesolev soovitus käsitleb liidus ja Euroopa Majanduspiirkonnas kohaldatava poliitikaga seoses kasutatavat väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määratlust.
2. Soovitatakse, et liikmesriigid, Euroopa Investeerimispank (EIP) ja Euroopa Investeerimisfond (EIF):
 - a) kasutaksid lisa esitatud määratlust oma programmide puhul, mis on suunatud väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele;
 - b) astuksid vajalikud sammu, et võtta kasutusele lisa punktis 2 sätestatud suurusklassid, eelkõige juhul, kui tegemist on järelevalvega liidu finantsvahendite nendepoolse kasutuse üle.
3. Lisa punktis 2 ettenähtud künniseid tuleks pidada maksimumväärtusteks. Liikmesriigid, EIP ja EIF võivad kohaldada madalamaid künniseid. Teatava poliitika elluviimisel võivad nad otsustada kohaldada ainult töötajate arvu kriteeriumi, kui see on asjakohane, ilma et see piiraks liidu õigusnormide kohaldamist konkurentsioiguse ja riigiabi valdkonnas.

⁽¹⁴⁾ EÜT C 372, 9.12.1997, lk 5.

4. Komisjoni koostatav statistika tuleks esitada, kasutades lisas sätestatud väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja määratlust. Selleks et saaks koostada võrreldavat Euroopa statistikat ja minimeerida samal ajal vastamiskoormust, kutsub komisjon liikmesriike üles tagama, et riiklikel statistikaasutustel oleks juurdepääs asjakohastele haldusandmete allikatele.
5. Liidu õigusaktides ja liidu programmides, mida muudetakse või mis vastu võetakse ja milles on kasutatud terminit „väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja“ või mille fookuses on ettevõtjad, kes vastavad lisas esitatud kirjeldusele, tuleks viidata käesolevas soovituses sätestatud määratlusele.
6. Selliseid liidu programme, milles on viidatud väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, rakendatakse üleminekumeetmena jätkuvalt nende ettevõtjate kasuks, keda peeti väikeseks keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjaks kõnealuste programmide vastuvõtmise ajal. See ei tohiks mõjutada nende programmide alusel võetud komisjoni õiguslikult siduvaid kohustusi.
7. On soovitatav, et kui programmides muudetakse väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja määratlust, tuleks seda teha lisas esitatud määratluse alusel.
8. Komisjon peaks lisas esitatud määratluse kohaldamise läbi vaatama 31. maiks 2030, et võtta arvesse saadud kogemusi ja majandusarengut liidus.
9. Määratluse läbivaatamisel vastavalt punktile 8 peaks komisjon tagama, et määratlus ei kattuks soovituses 2003/361/EÜ sätestatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlusega.
10. Käesolev soovitus on adresseeritud liikmesriikidele, EIP-le ja EIFile.
11. Liikmesriikidel, EIP-l ja EIFil palutakse teatada komisjonile 31. detsembriks 2026 kõigist käesoleva soovituse järgimiseks võetud meetmetest.
12. Samuti palutakse liikmesriikidel, EIP-l ja EIFil teatada komisjonile põhjendamatut viivitust nende võetud meetmetest, milles viidatakse lisas esitatud väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määratlusele, kasutatakse selle sõnastust või kasutatakse seda muul viisil.

Brüssel, 21. mai 2025

Komisjoni nimel
juhtiv asepresident
Stéphane SÉJOURNÉ

LISA

Väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja määratlus

1. Ettevõtja

Ettevõtjana käsitatakse majandustegevusega tegelevat mis tahes üksust olenemata selle õiguslikust vormist. See hõlmab korrapärase majandustegevusega ühingu ja ühendusi.

2. Töötajate arv ja rahalised künnised

Väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, kes ei ole väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad soovitusel 2003/361/EÜ järgi, kellel on vähem kui 750 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 150 miljonit eurot või aastabilansi kogumaht ei ületa 129 miljonit eurot.

3. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamisel arvesse võetavad ettevõtjate liigid

3.1. Autonoomne ettevõtja on iga ettevõtja, kes ei ole partnerettevõtja punkti 3.2 tähenduses ega sidusettevõtja punkti 3.5 tähenduses.

3.2. Partnerettevõtjad on kõik ettevõtjad, kes ei ole sidusettevõtjad punkti 3.4 tähenduses ning kelle vahel on järgmine suhe: üks ettevõtja (tootmisahelas eespool asetsev ettevõtja) omab üksi või koos ühe või mitme punktis 3.5 määratletud sidusettevõtjaga 25 % või rohkem teise ettevõtja (tootmisahelas tagapool asetseva ettevõtja) kapitalist või hääleõigustest.

3.3. Välja arvatud punktis 3.4 sätestatud juhtudel, ei saa ettevõtjat käsitada väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjana, kui vähemalt 25 % tema kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all.

3.4. Erandina punktist 3.2 saab ettevõtjat pidada autonoomseks ning partnerettevõtjaid mitteomavaks ka juhul, kui vähemalt 25 % tema kapitalist või hääleõigustest kuulub järgmistele investoritele, tingimusel et need investorid ei ole eraldi ega ühiselt asjaomase ettevõtjaga punkti 3.5 tähenduses seotud:

- a) riiklikud investeerimisühingud, riski- või erakapitalifondid, korrapäraselt riskikapitaliinvesteeringutega tegelevad isikud või isikute rühmad (äriinglid), kes investeerivad kapitali noteerimata ettevõtjatesse, tingimusel et äriinglite koguinvesteering samasse ettevõtjasse on väiksem kui 5 000 000 eurot;
- b) ülikoolid või mittetulunduslikud teaduskeskused;
- c) institutsionaalsed investorid, sealhulgas regionaalarengu fondid;
- d) autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaelarve on alla 10 miljoni euro ja milles on alla 5 000 elaniku.

3.5. Sidusettevõtjad on ettevõtjad, kellel on teineteisega mõni järgmistest suhetest:

- a) ettevõtja omab teises ettevõtjas enamikku aktsionäride või osanike hääleõigustest;
- b) ettevõtjal on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- c) ettevõtjal on õigus rakendada teise ettevõtja suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõtjaga sõlmitud lepingule või tema asutamislepingule või põhikirjale;

- d) ettevõtja, kes on teise ettevõtja aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele kõnealuse ettevõtja teiste aktsionäride või osanikega üksi enamikku selle ettevõtja aktsionäride või osanike hääleõigustest.

Eeldatakse, et valitsev mõju puudub, kui punktis 3.4 loetletud investorid ei sekku otseselt ega kaudselt kõnealuse ettevõtja juhtimisse, ilma et see mõjutaks nende õigusi osanikena.

- 3.5.1 Ettevõtjaid, kellel on mõni punktis 3.5 nimetatud suhe ühe või mitme teise ettevõtja kaudu või mõne punktis 3.4 nimetatud investoriga, käsitatakse samuti sidusettevõtjana.

- 3.5.2 Ettevõtjaid, kellel on mõni eespool punktis 3.5 nimetatud suhe füüsilise isiku või ühiselt tegutseva füüsiliste isikute rühma kaudu, käsitatakse samuti sidusettevõtjana, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturgudel. Käesoleva punkti tähenduses on „lähiturg“ tootmisahelas vahetult asjaomase turu ees või järel asuva toote või teenuse turg.

Ettevõtjad võivad deklareerida oma staatuse autonoomse ettevõtja, partnerettevõtja või sidusettevõtjana, esitades andmed punktis 2 sätestatud künniste kohta.

- 3.5.3 Kui direktiivi 2011/61/EL⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud alternatiivne investeerimisfond on investeerinud ettevõtjasse, ei tuleks punkti 3.5 kohaldamisel käsitada sidusettevõtjana järgnevaid:

- a) kõnealune ettevõtja ja kõnealune alternatiivne investeerimisfond;
- b) kõnealune ettevõtja ja kõnealuse alternatiivse investeerimisfondi valitseja;
- c) kõnealune ettevõtja ja mõni muu ettevõtja, millesse kõnealune alternatiivne investeerimisfond on investeerinud.

Esimest lõiku kohaldatakse, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) alternatiivsel investeerimisfondil ja selle valitsejal ning asjaomasel ettevõttel on eraldi raamatupidamisarvestust;
- b) alternatiivsel investeerimisfondil ja selle valitsejal on eelnevalt kindlaks määratud investeerimisstrateegia asjaomas(t)est ettevõtja(te)st väljumiseks, kaasa arvatud nende väärtuse realiseerimiseks ettevõtja müügi teel või muul viisil.

4. Sellise deklaratsiooni võib teha ka juhul, kui kapital jaguneb selliselt, et ei ole võimalik täpselt kindlaks teha selle omanikku; sel juhul võib ettevõtja heas usus deklareerida, et talle teadaolevalt ei kuulu ta vähemalt 25 % ulatuses ühele ettevõtjale või omavahel seotud ettevõtjatele ühiselt. Sellised deklaratsioonid ei piira liikmesriikide või liidu eeskirjadega ette nähtud kontrollide ja uurimiste kohaldamist. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatavad andmed ning võrdlusperiood

- 4.1. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatakse viimase heakskiidetud aruandeperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. Neid arvestatakse kontode sulgemise kuupäeva seisuga. Käibena esitatava summa arvutamiseks lahutatakse sellest käibemaks ja muud kaudsed maksud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määraseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj>).

- 4.2. Kui ettevõtja leiab kontode sulgemise kuupäeval, et ta on aasta jooksul ületanud või langenud allapoole punktis 2 sätestatud töötajate arvu künnist või rahalist künnist, ei too see kaasa väikese keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja staatuse kaotust, välja arvatud juhul, kui neid künniseid ületatakse kahel järjestikusel arvestusperioodil.
- 4.3. Äsja asutatud ettevõtjate puhul, kelle raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, saadakse kasutatavad andmed majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.
5. Töötajate arv
- 5.1. Töötajate arv on kogu vaatlusaluse võrdlusaasta jooksul asjaomase ettevõtja ettevõttes või tema heaks täistööajaga töötanud isikute arv (aasta tööühikud). Nende isikute tööd, kes ei ole töötanud terve aasta, osalise tööajaga isikute tööd, olenemata kestusest, ja hooajatöötajate tööd võetakse arvesse aasta tööühikute murdosadena. Töötajad on:
- a) koosseisulised töötajad;
 - b) ettevõtja heaks töötavad isikud, kes alluvad ettevõtjale ning keda loetakse töötajateks riigisisese õiguse alusel;
 - c) omanikust juhid;
 - d) ettevõtja korrapärase tegevuses osalevad partnerid, kes saavad ettevõtja ettevõttest rahalist kasu.
- 5.2. Töötajate hulka ei arvata töökohapõhiseid õppijaid ega üliõpilasi, kes on praktika- või kutseõppelepingu alusel kutseoskusi omandamas. Arvesse ei võeta emapuhkuse ega vanemapuhkuse kestust.
6. Ettevõtja andmete kindlakstegemine
- 6.1. Autonoomse ettevõtja puhul tehakse andmed, sealhulgas töötajate arv, kindlaks üksnes selle ettevõtja raamatupidamisaruannete põhjal.
- 6.2. Punktis 3 osutatud partnerettevõtjaid või sidusettevõtjaid omava ettevõtja andmed, sealhulgas töötajate arv, tehakse kindlaks tema raamatupidamisaruannete ja muude andmete põhjal või olemasolu korral asjaomase ettevõtja konsolideeritud aruannete põhjal või nende konsolideeritud aruannete põhjal, mis seda ettevõtjat konsolideerimise tõttu käsitlevad.
- Esimeses lõigus osutatud andmetele liidetakse asjaomase ettevõtja iga sellise partnerettevõtja andmed, kes asub asjaomasest ettevõtjast tootmisahelas vahetult ees- või tagapool. Liidetav osa on võrdeline kas omatava kapitali või hääleõiguste protsendiga (arvesse võetakse neist suuremat). Vastastikuse osaluse korral kasutatakse suurimat protsendimäära.
- Esimeses ja teises lõigus nimetatud andmetele liidetakse 100 % iga sellise ettevõtja andmetest, kes on asjaomase ettevõtjaga otseselt või kaudselt seotud, kui neid andmeid aruannete konsolideerimisel juba arvesse ei võetud.
- 6.3. Punkti 6.2 kohaldamisel saadakse andmed asjaomase ettevõtja partnerettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest andmetest, sh olemasolu korral konsolideeritud aruannetest ja andmetest. Nendele liidetakse 100 % partnerettevõtjatega seotud ettevõtjate andmetest, välja arvatud juhul, kui neid andmeid on konsolideerimisel juba arvesse võetud.

Punkti 6.2 kohaldamisel saadakse andmed asjaomase ettevõtja sidusettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest andmetest, sh olemasolu korral konsolideeritud aruannetest ja andmetest. Nendele liidetakse võrdeliselt andmed asjaomase sidusettevõtja võimalike partnerettevõtjate kohta, kes asuvad tootmisahelas temast vahetult ees- või tagapool, välja arvatud juhul, kui neid on konsolideeritud aruannetes juba arvesse võetud protsendimäära ulatuses, mis on vähemalt proportsionaalne punkti 6.2 teises lõigus osutatud protsendimääraga.

- 6.4. Kui konsolideeritud aruannetes ei ole andmeid asjaomase ettevõtja töötajate kohta, arvutatakse töötajate arv ettevõtja partnerettevõtjate andmete proportsionaalse liitmise teel, lisades andmed asjaomase ettevõtja sidusettevõtjate kohta.
